

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

Изх. № ПУ-01-135 (18)
ПЛОВДИВ, 26.07.2021 г.

ДО

Г-Н КОСТАДИН ГЕШЕВ
ДИРЕКТОР НА РИОСВ ПАЗАРДЖИК
УЛ. „ГЕНЕРАЛ ГУРКО“ № 3
4400 ГР. ПАЗАРДЖИК

Относно: Становище съгласно чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите за инвестиционно предложение (ИП) „Рибностопански мероприятия в река „Кантарджи дере“, в участък от територията на ТП ДЛС „Широка поляна“, в земището на гр. Батак, общ. Батак, обл. Пазарджик“, с възложител: СДРУЖЕНИЕ „АЯНА“.

УВАЖЛЕМИ ГОСПОДИН ГЕШЕВ,

В отговор на Ваши писма с изх. № ПД-01-86, след запознаване с уведомлението и изпратената допълнителна информация, съгласно чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ Пловдив изразява следното становище:

1. Оценка на допустимостта на ИП спрямо целите за опазване на околната среда и мерките, определени в Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) както и в Плана за управление на риска от наводнения в Източнобеломорски район (ПУРН на ИБР).
 - 1.1 Характеристика и цел на ИП. Целта на ИП е устройване на река „Кантарджи дере“, която попада в ТП ДЛС „Широка Поляна“, за развитие на любителски риболов. Проектното предложение ще се предостави за финансиране по рибарската стратегия на МИРГ Батак, Девин, Доспат. Предвижда се изграждане на рибно-стопански съоръжения - рибни прагове, укрития за рибата, бояща, достъп до боящата за рибата и др. Освен за развитие на любителския риболов с изграждането на съоръженията се цели и увеличаване на рибините запаси. Целеви вид е балканската пъстърва (*Salmo trutta fario*). Дейности за постигане на целите на ИП: 1. Направа на рибни прагове и рибни преходи - 15 бр. каменни прагове с височина до 50 см, 15 бр. дървени прагове с дължина 5 м от обли трупи с диаметър 25-32 см, 15 бр. дървени прагове с дължина 7 м от обли трупи с диаметър 25-32 см; 2. Направа на бояща и почистване на укрития за риби - най-значими са дълбоките вирове; 3. Направа на бояща и достъп до тях; 4. Изграждане на рибарски навес; 5. Ремонт на рибарски навес; 6. Почистване на речното корито от паднали стебла на дървета, дънери, затлачване от клони и др. в целия участък от 15 км; 7. Премахване на част от клоните и храстите за подобряване на достъпа на любители рибаря в целия участък от 15 км; 8. Изготвяне и монтаж на информационни табла - 2 бр.; 9. Изготвяне и монаж на информационно-разяснятелни карти; 10. Доставка контейнер тип „Бобър“. 11. Отремонтиране на съществуващи чешми по протежението на реката;

4000, Пловдив, ул. „Янко Сакъзов“ 35 Тел: (+359) 032 604 720
Факс: (+359) 032 604 721, www.carbd.bg; e-mail: bd_plovdiv@earbd.bg

ISO 9001

12. Организиране на почистване на реката от ТБО; 13. Обучения на групи деца и ученици по горска педагогика по теми конкретно свързани с проекта с иновативен подход.

Праговете стабилизират речното корито, намаляват скоростта на реката, поддържат постоянно нивото на реката, създават допълнителни водни площи - в паятият конкретен случай поне 18 задбаражни водни площи ще се създадат. Под прагове се създават с времето подмоли, каверни, които са идеални места за укрития и местна за хвърляне на хайвера, а и за другите водни организми. Няма да се нарушият в никакъв случай съществуващите водоскоци, бързеи. В по-ерозираните участъци, предвиждаме да изградим ниски каменни прагове (проверени и уточнени на място от екип специалисти, ангажирани от Сдружение „Аяна“), като нужният камък ще се събере по протежение на пътя, по който има множество паднали през годините камъни. За всяко съоръжение - праг има предвидени рибни проходи, бояща и мръстила, които повтаряме са ниски, двустъпални, позволяват миграция на пъстървата. Ще се отремонтират 4 броя чешми, които са съществуващи крайпътни такива. Стар горски път минава по протежение на реката и има изградени чешми, които са в неугледно състояние. Целта е да се почистят, вкл. коритата им, да се снабдят с нови корита (изцяло дървени), които ще се ползват и от дивеча за водопой.

Приложена е обяснителна записка от проектант относно изграждането на дълни структори по проекта, в която е описано следното:

Мерките, които се предлагат представляват предложение за екологосъобразно решение на проблеми свързани с естествените и антропогенно индуцирани състояния на маловодие в река Катранджи дере. При проектиране на типовете мерки са взети в предвид съвременните научни подходи, европейски и световни практики по изпълнение на дейности за възстановяване речни екосистеми и създаване на благоприятни условия за съществуване на автохтонната ихтиофауна в реката.

Предлага се изграждане на дълни прагове от естествени материали, чиято цел е формиране на различни хабитати - вирове, бързей в участъци, където при маловодие водното ниво става изключително ниско и не предоставя благоприятни за местната ихтиофауна условия. Дълните прагове ще създават в тези участъци условия за формиране на вирове, като същевременно няма да представляват непреодолима преграда за рибите при тяхната миграция и разселване. Дългото на вировете ще се укрепи с дребни камъни. Вировете под всеки праг ще бъдат с достатъчна дълбочина за да осигуряват на рибите възможност да отскок и преодоляват препятствието, което самите трупи представляват. В отделни части на праговете са предвидени изтичала, които ще бъдат или разположени централно или в изнесени към десния или левия речен бряг, според конкретната ситуация и съобразени с речното русло на конкретният речен участък, предвиден за монтаж на праг.

При този начин на устройване на реката не се изграждат рибни прохода, максималната височина на предвидените прагове е до 20-25 см, което е съобразено с плавателните възможности на местната ихтиофауна.

Стабилизирането на напречните прагове към речният бряг не се извършва чрез изкопаване, а краишата на трупите ще се застопоряват чрез каменни струпвания.

В участъци, където има натрупани пясъчни наноси и реката образува разлив се предвижда формирането на стеснения на речното корито с цел увеличаване на височината на водния стълб в периодите на маловодие. Това се предвижда да бъде осъществено посредством струпване на речни камъни с различни размери.

При спазване на тези подходи и принципи са възприети следните съоръжения:

- Напречен дървен праг от три трупи - долен ред 2 бр. трупи с диаметър 32 см и единично дърво над тях с диаметър 26 см, изтичало с ширина - 1 м, максимални височина над водата - 25 см (в условия на маловодие)- 8 броя.

- Напречен дървен праг от две трупи - долен ред - дърво с диаметър 32 см, горен ред - дърво с диаметър 26 см, максимални височина над водата - 25 см (в условия на маловодие)-4 броя

- "У" образни дървени структури - един ред трупи с максимална височина над водата. - 20 см и изцяло заливащи каменни прагове-2 броя

- Каменни стеснения - каменини струпвания в двете страни на речното корито изцяло заливащи-4 бр

Общият брой на структурите е 18 по протежение на 10 km речен участък.

Основните принципи, които заложени в проекта са: минимално въздействие върху съществуващата речна и крайречна екосистема, използване в максимална степен на естествени материали (трупи, камъни), съобразяване на дизайна на предвидените за изграждане структурите с изискванията на местното рибно население и увеличаване на разнообразието от хабитати е благоприятни параметри на мезо- и микрохабитатите (дълг субстрат, скорост на водното течение, наличие на укрития, ведно ниво и други), и привеждането им в състояние характерно за незасегнатата от антропогенно въздействие хидроморфология на високопланинска река.

Заложените и възприетите схеми и дизайн за устройване на речният участък от около 10 km са с предвидена функционалност за нормално и ниско водно ниво и могат да се променят при високи води.

Проектираният дълги структури ще бъдат изпълнени изцяло от естествени местни материали: дървета, камъни, включително импрегнирането на трупите ще е с естествен боров катран, добит по традиционен за района подход.

За формирането на дълги прагове се предвижда основно използването на вече съществуващи в района на речното корито и речната тераса трупи. Не се предвижда сеч на дървета, а използване само на такива, които ще бъдат добита при разчистване на речното корито от образували се значителни струпвания и формиращи фрагментация. Предвижда се съвместен обход на речният участък от експерти хидробиолози, ихтиолози, и лесовъди да се обозначат за разчистване на онези паднали дървета, която наистина застрашават проходимостта на реката.

Не се предвиждат сечи по поречието или прилежащите скатове, освен премахване на силното захраствяване, за да достига повече слънчева и естествена светлина до по-големи участъци от реката.

Участъкът предвиден за устройване е със следните географски координати: точка начало - С 41 44 19.8 И 24 12 48.6, точка край - С 41 44 27.18 И 24 17 24.4.

С писмо с вх. ПУ-01-135(7)2020/02.07.2021 г. е предоставена допълнителна информация, както следва:

- съгласувателно писмо с изх. № 63-00-1474/23.11.2020 г. от изпълнителния директор на ИАРА, с което съгласува проекта без забележки;
- становище от хидробиолог относно въздействието върху бисерна мида (*Unio crassis*) и върху биологичния елемент на качество (БЕК) макрозообентос, съгласно което на територията на Кантарджи дере не е установено наличието на бисерна мида (*Unio crassis*), установлен е само поточния рак (*Austropotamobius torrentium*). Изводите от становището са, че монтирането на съоръженията в р. Кантарджи дере не би оказало трайно негативно въздействие върху обилието на макрозообентоса, разнообразието на водни безгръбначни в реката и екологичното й състояние. Не се очаква дейностите по ИП да имат сериозни негативни въздействия върху популациите на поточния рак в реката;
- становище от хидробиолог (специалист ихтиолог) за наличните на видове риба в реката – съгласно становището в реката е установена не много плътна популация от атлантическа пъстърва, съставена от екземпляри, принадлежащи към автохтонния за района вид – *Salmo*

trutta. Почистването на реката от фрагментиращи проходимостта ѝ струпвания от дървесна маса и отпадъци; изграждането на писки дървени прагове с цел образуване на вирове в участъци, където широчината на реката предполага ниски водни нива при маловодие; стесняването на реката в силно разлетите ѝ участъци, представлява комплекс от смекчаващи и компенсиращи мерки, които биха спомогнали за рехабилитация на река Катранджи дере в изследвания участък. Следователно, изпълнението на дейностите заложени в ИП „Рибостопански мероприятия в река Катранджи дере“ в участък от територията на ТП ДЛС „Широко поляна“ несъмнено би подобрило условията за живот на атлантическата пъстърва. Но основна възстановителна мярка остава подобряване на хидрологичния режим на реката в участъка, най-вече през есенно-зимния период, когато пъстървата извършва движение срещу течението до достигане на места подходящи за хвърляне на хайвер, чрез увеличаване на водите изпускані от водохранилището изградено на тази река.

1.2. Местоположение на ИП: Според представената в уведомлението информация (географски координати начало и крайна участък от р. „Катранджи дере“), мястото на реализация на ИП попада в границите на повърхностно водно тяло (ВТ) "Река Девинска от язовир Тошков чарк до устие и притоци: ляв- Бабинска" с код BG3MA600R136.

ИП попада в границите на зона за защита на водите - 33 "Западни Родопи" с код BG0002063 определена съгласно чл. 119а, ал. 1 т. 5 от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3. 5. 2. на ПУРБ на ИБР.

ИП попада в границите на зона за защита на водите - 33 "Родопи - Западни" с код BG0001030 определена съгласно чл. 119а, ал. 1 т. 5 от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3. 5. 1. на ПУРБ на ИБР.

ИП попада в рамките на подземно водно тяло BG3G0000PgN020 - „Пукнатини води - Пещера-Доспат“. В подземните водни тела има определени зони за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. За от Закона за водите (ЗВ). Площта на ИП не попада в узвима зона за защита на водите включена в Раздел 3, точка 3.3.1 от ПУРБ на ИБР.

ИП попада в границите на зона за защита на водите - чувствителна зона "водосбор на р. Марица" с код BGCSARI06 определена съгласно чл. 119а. ал. 1 т. 3, буква "Б" от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3.3.2 на ПУРБ на ИБР.

ИП не попада в определени райони със значителен потенциален риск от наводнения в ИБР и в зони, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под застраха от наводнения, при сценарийте, посочени в чл. 14бe от Закона за водите.

1.3. Състояние и цели за опазване на околната среда:

1.3.1. Състояние съгласно ПУРБ на ИБР. Повърхностно водно тяло с код BG3MA600R136 е определено в добро екологично състояние и неизвестно химично състояние. Целта за опазване на околната среда за конкретното водно тяло (съгласно разпоредбите на Глава X, Раздел III на ЗВ) е опазване на доброто екологично състояние и предотвратяване влошаването му и опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването му и постигане целите за зоните за защита на водите.

Съгласно Раздел 4, точки 4.2.2 и 4.2.3 от ПУРБ на ИБР подземно водно тяло BG3G0000PgN020 е в добро химично състояние и добро количествено състояние. Целта за опазване на околната среда за подземно водно тяло BG3G0000PgN020 е опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването.

1.3.2 Състояние по последна годишна оценка: Повърхностно водно тяло "Река Девинска от язовир Тошков чарк до устие и притоци: ляв- Бабинска" с код BG3MA600R136 е определено в умерено екологично състояние и в добро химично състояние. Известващи показатели: NH4, NO2, Nоби, PO4, Робщ (2018-2019)

1.3.3. Заключение: За водно тяло с код BG3MA600R136 има влошаване на екологичното състоянието спрямо състоянието по т.1.3.1, като от добро е определено в умерено, а химичното е определено в добро.

1.4. Мерки в ПУРБ на ИБР и ПУРН на ИБР.

1.4.1 Мерки в ПУРБ на ИБР. Мерките са описани в Приложениета към Раздел 7 на ПУРБ на ИБР. За конкретното ИП може да се отнесат следните мерки:

- В Приложение № 1, към раздел 7 на ПУРБ на ИБР е предвидена мярка с наименование: Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, действие за изпълнение на мярката: 8.Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност. Мярката е с код НУ_1;
- В Приложение № 1, към раздел 7 на ПУРБ на ИБР е предвидена мярка с наименование: Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите. Мярката е с код НУ_11;
- В Приложение № 4, към раздел 7 на ПУРБ на ИБР за ВТ с код е предвидена мярка: I. Общи мерки:1. Планирането и осъществяването на всички дейности в рамките на ПУРБ да не противоречат на режимите на защитените зони, постановени със заповедите за обявяването и плановете за управлението им, както и на режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването и плановете за управлението им.. Мярката е с код I_1.

1.4.2 Мерки в ПУРН на ИБР. Мерките от Програмата от мерки на ПУРН на ИБР са описани в Приложениета към Раздел 5 на ПУРН на ИБР. Към настоящото ИП в ПУРН на ИБР 2016-2021 няма определена мярка.

1.4.2.1 ИП се намира извън определените райони със значителен потенциален риск от наводнения в ИБР и реализацията на ИП няма да увеличи риска от наводнения.

1.4.3. Специфични изисквания и мерки за зоните за защита на водите. ИП попада в 33 "Западни Родопи" и 33 „Родопи - Западни“, като са въведени забрани в съответните заповеди за обявяване с №РД-835/17.11.2008 г. и № РД-278 от 31 март 2021 г.

2. Забрани и ограничения предвидени в ЗВ по отношение на ИП.

2.1 Забрани, ограничения и изисквания включени в ЗВ. В ЗВ няма предвидени забрани по отношение на ИП. ИП подлежи на разрешителен режим по чл. 46, ал. 1, т. 1, буква „г“ от ЗВ за дейностите по изграждане на прагове. Дейностите по почистване на речното легло да се извършват при спазване на реда чл. 140 от ЗВ – назначаване на междуведомствена комисия, изготвяне на констативен протокол и подготвяне на програма за планово почистване на речните участъци.

2.2. Забрани, ограничения и изисквания включени в под законови актове към ЗВ. Няма предвидени забрани и ограничения.

Заключение: Така представеното инвестиционно предложение е допустимо от гледна точка на ПУРБ и ПУРН на ИБР (2016-2021 г.) ЗВ и подзаконовите актове към него, при спазване на следните условия:

- Да не се допуска замърсяване на повърхностното и подземните водни тела от дейностите по реализиране на ИП.
- Да не се допускат сечи на естествена крайбрежна растителност.
- Дейностите по изваждане на предвидените съоръжения да се реализират след издаване на необходимото разрешително за ползване на повърхностен воден обект, съгласно чл. 46, ал. 1, т. 1, буква „г“ от Закона за водите (ЗВ/ Обн. ДВ. бр. 67 27.07.1999 г., посл. изм. и доп.).
- Дейностите по почистване да се реализират след издаване на разрешително по чл. 46, ал. 1, т. 10 от ЗВ при спазване на реда по чл. 140 от същия закон.

- Проектирането изграждането на рибните прагове да се извърши по начин, който да гарантира осигурена непрекъснатост на водните течения и движението на рибите, като проекта да се съгласува с БД ИБР преди или на етап издаване на разрешително за ползване на повърхностен воден обект.
- Да се спазват забраните посочени в заповедите за обявяване на 33 "Западни Родопи" с код BG0002063 и 33 "Родопи - Западни" с код BG0001030.

3. Информация за съществуващи и разрешени въздействия от характера на ИП. За ПВТ с код BG3MA600R136 от БДИБР няма издадени разрешителни по Закона за водите за р. Кантарджи дере.

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане. Не се предвижда водовземане от подземни води - от ПВТ.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми. Предвидените дейности на ИП няма да окажат негативно влияние върху водите в района и върху заложените цели за постигане на добро състояние и постигане целите за зоните за защита на водите при спазване на разпоредбите на Закона за водите и по-горе поставените условия. Представени са положителни становища от хидробиолог и ихтиолог.

6. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 ЗООС. Считаме, че за ИП не е приложим чл. 93, ал. 9, т. 3 ЗООС, тъй като ИП не попада в обхвата на чл. 15бс, ал. 3 от ЗВ. Според представената информация ИП не представлява ново изменение на физичните характеристики на повърхностното водно тяло и не предвижда водочерпене повече от 60 на сто от постоянните водни ресурси, при 95-процентна обезпеченост за басейна.

С уважение,

ИНЖ. НИКОЛ

Директор на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“

